Dosarul nr. 5r – 33/2023

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

21 decembrie 2023 *****

Judecătoria Hînceşti, sediul Central
Instanţa compusă din:
Preşedinte, judecător Roic-Botezatu Lilia
Grefier Simionel Ion
Cu participarea:
Procurorului în Procuratura Hînceşti – Valentina Grigoraş

a examinat în şedinţă de judecată publică, contestația depusă de Procurorul-șef interimar al Procuraturii raionului Hîncești, Valentina Grigoraș împotriva Deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01016749 din 06.03.2023 privind sancţionarea cet. Balan Sergiu în baza art. 91/1 alin.(17)Cod contravenţional,

A C O N S T A T A T :

În data de 04 aprilie 2023, în secția evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Hînceşti a parvenit spre examinare conform competenței contestaţia depusă de Procurorul-șef interimar al Procuraturii raionului Hîncești, Valentina Grigoraș împotriva Deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator al IP Hînceşti Josan Aurelia seria/nr. DCA01016749 din 06.03.2023 privind sancţionarea cet. Balan Sergiu în baza art. 91/1 alin.(17) Cod contravenţional.

În motivarea contestației depuse se invocă, că verificînd legalitatea acţiunilor agentului constatator al IP Hînceşti Josan Aurelia în cadrul examinării sesizărilor despre săvîrşirea contravenţiilor, s-a stabilit că la 06.03.2023 aceasta a emis decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01016749 în privinţa cet. Balan Sergiu , aplicîndu-i acestuia 30 unităţi convenţionale amendă pentru aceea că el la 06.03.2023, ora 08:40 în ***** a comis următoarea faptă contravenţională : “ A fumat în loc public în spaţii interzise“, prin ce a săvîrşit contravenţia prevăzută la art. 91/1 alin.(17) CC, care prevede răspunderea în cazul fumatului în spaţiile publice închise şi semiînchise, inclusive în locurile de uz comun, la locurile de muncă, în spaţiile publice deschise administrate de instituţiile medico-sanitare, instituţiile de învăţămînt, autorităţile publice central şi locale, inclusive pe teritoriile aferente acestora, în raza de 10 metri de la intrarea deschisă în spaţiile publice închise, inclusive în locurile de uz comun, şi la locurile de muncă, de la ferestrele deschise şi de la locurile/instalaţiile de captare a aerului pentru spaţiile publice închise şi pentru locurile de muncă, faptă care se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale.

Consideră, că factorul de decizie al IP Hînceşti Josan Aurelia ilegal a examinat cauza contravenţională, aplicîndu-i lui Balan Sergiu o sacţiune ce contravene legii, după cum urmează: contrar cerinței art. 451/1 alin. (3) Cod contravențional, agentul constatator care a emis decizia de atragere la răspundere contravențională pe baza constatării personale, a aplicat o amendă vădit ilegală de 30 u.c. sau 1500 lei care înrăutățește situația persoanei, pe cînd sancțiunea stabilită nu trebuia să depășească 15 u.c (½ din 30 u.c.) echivalentul a 750 lei. La fel, contrar prevederilor art. 451/2 alin. (1) lit.d), e) CC, care prevede că „ decizia privind examinarea contravenţiei în

temeiul constatării personale a agentului constatator este un document executoriu, care va include : d) fapta contravenţională, locul şi circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei", la rîndul 5. Locul săvîrşirii fiind indicat doar *****, iar fapta contravenţională descrisă la rîndul 6 din decizia în litigiu nu corespunde celor imputate prin alin. (17) al art. 91/1 CC, inclusă fiind doar sintagma „ a fumat în loc public în spaţii interzise „, fără a fi specificat/descris care este acest loc.

Solicită Procurorul-șef interimar al Procuraturii raionului Hîncești, Valentina Grigoraș: repunerea în termen, întrucît despre existența actului contestat Procuratura raionului Hîncești a fost informată la 28.03.2023; Anularea deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator al IP Hîncești, Josan Aurelia, seria/nr. DCA01016749 din 06.03.2023 privind sancționarea cet. Balan Sergiu în baza art. 91/1 alin. (17) CC, ca fiind afectat de vicii fundamentale; încetarea procesului contravenţional pornit la 06.03.2023 în privinţa cet. Balan Sergiu în baza art. 91/1 alin.(17) CC, deoarece nu există faptul contravenţiei şi restabilirea în drepturi a cet. Balan Sergiu în legătură cu încetarea procesului contravenţional pornit în privinţa acestuia prin decizia seria/nr. DCA01016749 din 06.03.2023 în baza art. 91/1 alin.(17) CC.

În drept, și-a întemeiat contestația în baza art. 5, art. 386 alin. (2) lit. e), f), art. 395 alin. (1) pct. 2) și alin. (1/1), art. 396 alin. (3/1), art.441, art.451-3-451/4 alin. (2) pct. 2) lit.a) CC și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului.

Procedura de citare a fost legal executată:

Contestatarul, în persoana Procurorului în Procuratura r-nul Hîncești Valentina Grigoraș în ședința de judecată a susținut contestația înaintată şi a solicitat repunerea în termen şi admiterea acesteia.

Agentul constatator IP Hînceşti Josan Aurelia , în şedinţa de judecată fiind citat legal nu s-a prezentat, nu a solicitat examinarea cauzei contravenționale în lipsă, or amînarea ședinței.

Persoana în privinţa căreia a fost întocmită decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01016749 din 06.03.2023 Balan Sergiu fiind citat legal, cu aviz de recepţie contra semnătura nu s-a prezentat. La materialele cauzei se deţin avizele de recepție, citații recepționate contra semnătură de către ultimul, însă din anumite motive necunoscute instanței acesta nu s-a prezentat, nu a solicitat amînarea şedinţei de judecată şi nici nu au solicitat examinarea cauzei în absenţa sa.

Urmare, în scopul evitării tergiversării examinării contestației, avînd la bază examinarea cauzei în termini rezonabili în conformitate cu prevederile art. 455 alin. (2-3) Cod contravenţional, instanţa a decis examinarea cazului în lipsa agentului constatator şi a făptuitorului.

Concluzia instanței de judecată referitoare la examinarea cauzei în lipsa participanților la proces rezultă inclusiv din cauzele Mihalopa împotriva Letoniei și Ovus împotriva Turciei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că instanţele trebuie să facă tot ce se poate aştepta în mod rezonabil de la acestea pentru a cita părţile în proces şi să se asigure că aceştia din urmă au cunoştinţă de procedurile din care fac parte.

Comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar şi părţi, permite să fie făcute cunoscute hotărârea instanţei şi temeiurile ei, pentru a permite părţilor, dacă e cazul, să declare recurs (Diaz Ochoa c. Spaniei, 22 iunie 2006, nr.423/03, par.48, şi S.C. Raissa M.Shipping SRL c. României, 8 ianuarie 2013, nr.37576/05, par.30).

Instanţele trebuie aşadar să facă tot ce se poate în mod rezonabil aştepta de la ele pentru a cita părţile şi a se asigura că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă (Miholapa, citată anterior, par. 31, şi Ovuş c. Turciei, 13 octombrie 2009, nr. 42981 04, par. 48).

Prin urmare instanţa de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul participanților la proces privind participarea efectivă la examinarea cauzei, întru respectarea unui proces echitabil, însă aceștia nu s-au prezentat în instanţa de judecată, asumându-şi în aşa mod benevol riscul neparticipării la examinarea cauzei.

Mai mult ca atît că dispoziția Codului contravențional prevede că ***părţile se informează despre locul***, ***data şi ora şedinţei de examinare a contestației***, însă, neprezentarea acestora nu împiedică examinarea contestației şi desfăşurarea şedinţei, în cazul în care la dosar este dovada citării fiecărei părţi.

Audiind opinia procurorului, examinînd contestaţia înaintată, materialele cazului contravențional, raportând situația de fapt constatată la cea de drept stabilită, instanţa de judecată găseşte contestaţia întemeiată şi care urmează de admisă din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art. 386 alin. (2) lit. e), f) Cod contravențional, procurorul este în drept: e) să verifice legalitatea acţiunilor agentului constatator, conform prevederilor art.396 alin.(3/1); f) să atace decizia agentului constatator sau a instanţei de judecată, conform prevederilor art.396 alin.(3/1).

Reieşind din prevederile art. 395 alin. (2) Cod contravențional: ”*Instanța judecă contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale”*, iar potrivit art. 448 Cod contravenţional: „*Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la şedința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 4471 alin. (8).*”

În mod special, norma art. 396 alin. (3/1) Cod contravențional al RM statuează că: ”*Procurorul este în drept să verifice legalitatea acțiunilor agentului constatator din cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, ale Centrului Național Anticorupție, ale Serviciului Vamal sau ale Serviciului Fiscal de Stat la înregistrarea sesizărilor despre săvârşirea contravențiilor şi, în urma verificării efectuate, după caz, să pornească procesul contravențional sau să atace decizia agentului constatator în instanța de judecată*”.

La caz, prin scrisoarea de însoțire având numărul de ieșire 2863, se confirmă faptul că la data de 27.03.2023, Inspectoratul de Poliție Hîncești a remis în adresa Procuraturii raionului Hîncești, procesele verbale cu privire la contravenție de la nr. 811 pînă la 1115, anul 2023, inclusiv și Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01016749 din 06.03.2023 contestate, pentru verificarea legalității.

Prin urmare, instanța conchide că la înaintarea contestației în cauza dedusă judecății, procurorul s-a încadrat în termenul de 15 zile stabilit de norma art. 448 Cod contravențional pentru depunerea contestației, termen care în speță a început a curge de la data cînd contestatarul a luat cunoștinţă cu decizia contestată.

Corespunzător, solicitarea procurorului de repunere în termenul de depunere a contestației este una lipsită de necesitate deoarece este depusă în termeni legali, în asemenea împrejurări prevederile art. 448 Cod contravențional, fiind respectate deplin.

Conform art. 395 alin. (1/1) Cod contravenţional, contestaţia împotriva deciziei în cauza contravenţională se examinează de către instanţa de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competentă sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanţa de la locul unde îşi are sediul autoritatea competentă, pentru cazurile prevăzute la art.394 alin.(1/1).

Conform prevederilor art. 375 Cod contravenţional şi art. 6 CEDO, persoana acuzată de săvîrşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atîta timp cît vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

De asemenea, conform prevederilor art. 378 alin. (1) Cod contravenţional, În procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod, iar potrivit prevederilor art. 381 alin. (4) Cod contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atît circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

Potrivit art. 5 alin. (1) Cod contravenţional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională.

Conform prevederilor art. 7 Cod contravenţional prevede: persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Conform prevederilor art. 8 din Codul contravenţional prevede: persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvîrşite cu vinovăţie. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Conform art. 381 Cod contravenţional, orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţei de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime. Orice persoană are dreptul la examinarea şi la soluţionarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă independentă, imparţială, legal constituită, care să acţioneze în conformitate cu prezentul cod.

Conform art. 451^1 Cod contravențional, (1) în cazul depistării unei fapte ce constituie contravenţie, agentul constatator nu încheie proces-verbal cu privire la contravenţie dacă sînt întrunite cumulativ următoarele condiţii: a) contravenţia poate fi constatată în temeiul constatărilor personale ale agentului constatator şi nu necesită acumulare de probe; b) persoana acceptă constatările agentului constatator, ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei, şi recunoaşte săvîrşirea contravenţiei; c) examinarea contravenţiei şi aplicarea sancţiunii ţin de competenţa agentului constatator; d) contravenţia nu este pasibilă de sancţiunea confiscării bunurilor în conformitate cu art.439^7. (3) În cazul tragerii la răspundere contravenţională în condiţiile alin.(1), agentul constatator va emite o decizie prin care va aplica o sancţiune egală cu o doime din minimumul sancţiunii sub formă de amendă prevăzută în partea specială a cărţii a doua.

Cercetând cazul sub rigorile legii materiale elucidate mai sus, în cadrul cercetării judecătoreşti, instanţa a stabilit că :

Potrivit Deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01016749 din 06.03.2023 , întocmite de agentul constatator din cadrul IP Hînceşti Josan Aurelia , s-a stabilit că la data de 06.03.2023 ora 8:40, în ***** , cet. Balan Sergiu a fumat în loc public în spaţiu interzise , motiv pentru care în privința sa a fost emisă Decizia, potrivit căreia, contravenientul a fost sancţionat în baza art. 91/1 alin. (17) din Codul contravențional cu amendă în mărime de 30 u.c. ceea ce constituie echivalentul a 1500 lei.

Potrivit prevederilor art. 451^1 alin. (3) din Codul contravențional, în cazul tragerii la răspundere contravențională în condițiile alin. (1), agentul constatator va emite o decizie prin care va aplica o sancțiune egală cu o doime din minimumul sancțiunii sub formă de amendă prevăzută în partea specială a cărţii a doua.

De menționat în acest sens că, încălcarea faptei contravenționale prevăzută de art. 91/1 alin. (17) Cod contravențional, se sancționează cu amendă de la 30 la 42 unități convenționale.

În atare situație, instanța de judecată atestă faptul că de către agentul constatator nu au fost respectate prevederile art. 451^1 alin. (3) din Codul Contravenţional, astfel i-a stabilit lui Balan Sergiu o sancțiune, în alte limite decât cele prevăzute în normele specificate supra.

În această ordine de idei, instanța determină că, decizia agentului constatator de aplicare a sancțiunii contravenționale, este una contrară prevederilor legale. Or, prin stabilirea în privința făptuitorului a unei sancțiuni contrare prevederilor legale, în mod evident, a fost afectat fondul cauzei, fapt care constituie temei de anulare a deciziei adoptate.

De asemenea, potrivit prevederilor art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În conformitate cu prevederile art.458 alin. (1) CC, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenţiei imputate; existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Conform prevederilor art. 451/2 alin.(1) Cod contravențional, decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator este un document executoriu, care va include: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul întocmirii deciziei; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă, numărul legitimaţiei sau al unui alt act care stabileşte identitatea acestuia; c) numele, prenumele, domiciliul şi/sau reşedinţa, datele din buletinul de identitate al persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice – denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravenţională, locul, timpul şi circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, identitatea victimei, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională

şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; f) aducerea la cunoştinţa contravenientului, precum şi a reprezentantului legal al minorului a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387 ale prezentului cod, precum şi a consecinţelor examinării contravenţiei în procedură simplificată; g) declaraţia contravenientului despre recunoaşterea săvîrşirii contravenţiei şi acceptarea constatărilor agentului constatator ca fiind suficiente pentru demonstrarea vinovăţiei contravenientului.

Aliniatul (5) al normei precitate mai sus stipulează, că partea rezolutivă a deciziei va cuprinde: încadrarea juridică a faptei contravenţionale, decizia agentului constatator de sancţionare a contravenientului, contul de virament al instituţiei bancare la care se va transfera valoarea amenzii, calea de contestare.

Cu referire la fapta contravențională imputată și încadrarea juridică efectuată de către agentul constatator, instanța de judecată notează, că în conformitate cu art. 374 alin. (3) Cod contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

În contextul prevederilor legale evidențiate, instanța de judecată ține să accentueze, că domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (Ziliberberg v. Moldova, 01 februarie 2005, § 35; Anghel v. România, 04 octombrie 2007, § 52). Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil.

Potrivit art. 7 alin. (1) Cod de procedură penală, procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod. Alineatul (8) al aceleiași norme de drept prevede, că hotărârile definitive ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, procurori și instanțele de judecată.

Pornind de la considerentele menționate, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenție , în speţă - Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01016749 din 06.03.2023 constituie actul de învinuire, adus de către agentul constatator contravenientului, iar faptele imputate acestuia trebuie să fie clare, în așa măsură încât persoana acuzată să înțeleagă esența învinuirii aduse și ulterior să își poată pregăti apărarea.

Sfera de aplicare a art. 6 § 3 lit. a) trebuie apreciată, în special, în lumina dreptului mai general la un proces echitabil, garantat la art. 6 § 1 din Convenție. În materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unui inculpat și, prin urmare, cu privire la încadrarea juridică pe care instanța ar putea să o rețină împotriva acestuia, este o condiție esențială a echității procedurii (Pélissier şi Sassi împotriva Franţei (MC), pct. 52;Sejdovic împotriva Italiei (MC), pct. 90).

În acest sens, se reţine că procesul - verbal de contravenţie, în speţă Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator este un act juridic administrativ ce se bucură, datorită calităţii de reprezentant al statului a celui ce îl încheie, de o prezumţie de validitate şi temeinicie, prezumţie care este însă relativă şi care poate fi răsturnată prin administrarea probei contrarii, iar potrivit prevederilor 451/2 alin.(1) lit.d) CC, Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator

este un document executoriu, prin care se individualizează fapta ilicită, locul şi circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice.

Astfel, instanţa a stabilit că, potrivit Deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator seria/nr. DCA01016749 din 06.03.2023 , întocmite pe numele lui Balan Sergiu , agentul constatator din cadrul IP Hînceşti Josan Aurelia , a constatat faptul, că „la data de 06.03.2023 ora 8:40, în ***** a fumat în loc public în spaţiu interzise".

În temeiul celor constatate, lui Balan Sergiu i-a fost aplicată sancţiunea în baza art. 91/1 alin. (17) din Codul contravențional cu amendă în mărime de 30 u.c. ceea ce constituie echivalentul a 1500 lei.

Activitatea de constatare a contravenţiei se realizează şi se materializează, în final, prin încheierea unui proces-verbal, la caz - Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator.

Instanța atenționează că, Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator este un act oficial de învinuire, care trebuie să se conducă obligatoriu de prevederile Codului contravențional, inclusiv de prevederile art.451/2 alin. (1) Cod contravențional, care este o normă imperativă.

Analizând actul de constatare sub aspectul legalității sale, instanţa va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerințele de formă ale Deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator, așa cum sunt impuse în mod imperativ de dispoziţiile art. 451/2 alin.(1) Cod contravențional, referitoare la mențiunile obligatorii ce trebuie prevăzute sub sancțiunea nulității.

În conformitate cu prevederile art. 451/2 alin.(1) Cod contravenţional al RM, decizia privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator este un document executoriu, care va include : d) fapta contravenţională, locul şi circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei".

Agentul constatator incriminează contravenientului comiterea contravenţiei prevăzute art. 91/1 alin.(17) CC, la caz instanţa reţine că agentul constatator la întocmirea deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării personale a agentului constatator a admis încălcări de procedură, care duc la nulitatea actului de acuzare, or indexarea faptei s-a făcut cu o minimă descriere a împrejurărilor concrete în care a avut loc, or acurateţea înscrierilor din decizie (descrierea conformă a faptei contravenţionale) este o condiţie indispensabilă pentru verificarea legalităţii şi temeiniciei actului constatator al contravenţiei. Prezentarea generală a faptei, lipsită de conţinut, este contrară prevederilor legale, ea fiind efectuată fără individualizare. Sau, în speţă, reflecţia agentului constatator are caracter general, fiind lipsă aspecte concrete în vederea identificării locului comiterii contravenţiei, dar şi alte circumstanţe relevante la caz.

Dispoziţia art. 91/1 alin.(17) Cod contravenţional prevede sancţiune în cazul fumatului în spaţiile publice închise şi semiînchise, inclusive în locurile de uz comun, la locurile de muncă, în spaţiile publice deschise administrate de instituţiile medico-sanitare, instituţiile de învăţământ, autorităţile publice central şi locale, inclusive pe teritoriile aferente acestora, în raza de 10 metri de la intrarea deschisă în spaţiile publice închise, inclusive în locurile de uz comun, şi la locurile de muncă, de la ferestrele deschise şi de la locurile/instalaţiile de captare a aerului pentru spaţiile publice închise şi pentru locurile de muncă.

Astfel, se reţine că norma indicată supra este o normă de blanchetă, care se aplică pentru încălcarea altor prevederi din lege.

Potrivit principiului legalităţii răspunderii, *nullum judicium sine lege,* indicarea în concret a textului de lege care incriminează activitatea/inactivitatea contravențională constituie una dintre garanțiile de care contravenientul trebuie să se bucure.

Prin nerealizarea unei concordanțe – depline între fapta descrisă și încadrarea în drept a acesteia se împiedică exercitarea de către instanță a controlului legalității și temeiniciei deciziei, întrucât, pentru verificarea legalității deciziei este necesar stabilirea mai întâi a contravenției săvârșite și analiza laturii subiective și obiective a acesteia prin raportare la textul de lege care o incriminează.

Prin omiterea individualizării faptei contravenţionale descrise în decizie prin prisma circumstanţelor concrete ce se iau în consideraţie la calificarea faptei, dar şi prin nerealizarea unei concordanţe depline între fapta descrisă şi încadrarea în drept a acesteia se împiedică exercitarea de către instanţă a controlului legalităţii şi temeiniciei deciziei, neputându-se stabili dacă fapta reţinută în sarcina contravenientului constituie sau nu contravenţie.

Astfel, agentul constatator a adus o învinuire neclară, limitîndu-se la pct. 6 a Deciziei „ fapta contravenţională „ doar la menţiunea ” a fumat în loc public în spaţiu interzis ” fără a indica sau detalia locul public sau spaţiul interzis în care cet. Balan Sergiu a admis fapta incriminată. La fel, instanţa reţine că agentul constatator a omis la descrierea faptei contravenţionale să indice clar şi locul săvîrşirii or, faptul că la pct. 5 a Deciziei „ locul săvîrşirii„ este indicat „ ***** ”, însă instanţa atrage atenţia asupra faptului că un oraş are străzi ce conţine şi numere, unde sunt amplasate diferite locuri/instituţii publice, case şi apartamente, iar agentul constator a omis să indice sau să descrie faptul dat.

În consecinţă,se reţine că agentul constatator nu a respectat prevederile legale sus enunţate, or acesta urma să specifice locul public sau spaţiul interzis, precum şi adresa concretă cu indicarea numărului străzii, fapt ce atestă că Decizia care a emanat de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale, în mod evident, nu se mai bucură de prezumția de legalitate, de autenticitate și de veridicitate, sub acest aspect învinuirea fiind vagă și neclară, încălcând dreptul persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional de a cunoaște fapta pentru care este învinuit, ca ulterior aceasta să-și poată valorifica dreptul la apărare.

Prin urmare, în lipsa circumstanţelor cauzei prin descrierea detaliată a faptei contravenţionale imputate lui Balan Sergiu ,instanța, verificând legalitatea acestuia, nu poate stabili dacă este legal încheiat prin simpla lui verificare, ci are nevoie de probe suplimentare, ceea ce contravine legii, iar prin neindicarea circumstanţelor cauzei actul este lovit de nulitate, și astfel Decizia este nulă.

În susținerea poziției sale, instanța de judecată elucidează că, eroarea comisă de către agentul constatator la emiterea deciziei seria DCA01016749 din 06.03.2023, este una de natură nu doar să afecteze în mod esențial fondul cauzei, dar și ar putea leza dreptul făptuitorului la un proces echitabil, prevăzut la art. 6 CEDO, în sensul căruia acuzația trebuie să fie definită în termeni clari şi preciși pentru a exclude arbitrarietatea şi a-i oferi posibilitatea contravenientului să cunoască exact învinuirile ce îi sunt aduse, ca să-şi poată organiza apărarea întrun mod valabil.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit cu strictețe şi a cerut din rațiuni de securitate juridică a acuzatului, calificarea juridică a faptelor să fie stabilită de către organele abilitate în modul cel mai exact posibil. În sensul art. 6 alin. (1) al Convenţiei, organul care examinează cauza în fond, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care s-a sprijinit.Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări

a justiţiei, nu poate fi întotdeauna înţeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părţilor. Instanţele naţionale sunt obligate să-şi motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înţeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligaţie de a se pronunţa asupra problemelor cele mai importante ridicate în speţă, a se vedea în acest sens cauza (Ruiz Torija şi Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 9 decembrie 1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 6 iunie 2006).

Reieșind din prevederile art. 458 alin. (1) lit. a) Cod contravențional: ” Examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenţiei imputate”.

Astfel, instanța apreciază că aceste aspecte sunt de natură să conducă la naşterea unor dubii cu privire la temeinicia deciziei agentului constatator , dubiu care nu poate profita decât contravenientului.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional „Procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care **nu există faptul contravenţiei**”.

Conform art. 461 alin. (1-2) Cod contravențional , în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional. Procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul-verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

Pe cale de consecință, în condițiile în care săvîrșirea de către Balan Sergiu a faptei incriminate în circumstanțele de loc, mod și timp descrise - nu și-a găsit confirmare prin probele administrate, instanța de judecată v-a admite contestația procurorului înaintată în ordinea art. 396 alin. (31) Cod contravențional al RM și v-a dispune încetarea procesului contravențional intentat de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Hîncești, Josan Aurelia în conformitate cu art. 91/1 alin. (17) Cod contravenţional în privinţa lui Balan Sergiu , din motivul lipsei faptei contravenționale.

În conformitate cu prevederile art. 395, 441, 448 alin. (1), 462 Cod contravenţional al RM, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite contestația depusă de Procurorul-șef interimar al Procuraturii raionului Hîncești, Valentina Grigoraș împotriva Deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator Josan Aurelia seria/nr. DCA01016749 din 06.03.2023 privind sancţionarea cet. Balan Sergiu în baza art. 91/1 alin.(17) Cod contravenţional, ca fiind întemeiată.

Se anulează Decizia privind examinarea contravenției în temeiul constatării personale a agentului constatator Josan Aurelia seria/nr. DCA01016749 din 06.03.2023 privind sancţionarea cet. Balan Sergiu în baza art. 91/1 alin.(17) Cod contravenţional, cu încetarea procesului contravențional, din motivul lipsei faptului contravenției.

Se restabilește în drepturi cet. Balan Sergiu a.n. *****, IDNP *****, locuitor al ***** în legătură cu încetarea procesului contravențional pornit la data de 06.03.2023.

Hotărârea este cu drept de recurs în termen de 15 zile la Curtea de Apel Chişinău, prin intermediul Judecătoriei Hînceşti.

Preşedintele şedinţei,
Judecător / semnat / Roic-Botezatu Lilia
Copia corespunde originalului
Judecător Roic-Botezatu Lilia